Kartläggning av föräldraskapsstöd i Värmland

2023–2024

Länsstyrelsen
Värmland

Titel:	Kartläggning av föräldraskapsstöd i Värmland
Författare:	Eveline Wester och Karin Lidén
Diarienummer:	11318–2024
Utgivningsår:	2025
Omslagsbild:	Grafik av Länsstyrelserna

Förord

Länsstyrelsen Värmland vill rikta ett stort tack till Värmlands kommuner samt Barn, unga och familjehälsa på Region Värmland för er medverkan i kartläggningen.

Innehåll

SAMMANFATTNING **7**

INLEDNING **8**

SYFTE OCH METOD **11**

RESULTAT **12**

Hela Värmland 12

Region Värmland – Barn, unga och familjehälsa 13

Universellt stöd 14

Selektivt stöd 14

Indikerat stöd 15

Insatser och program 16

Växa i Värmland 17

ICDP 18

Föräldraskap i Sverige 20

ABC 3—12 21

Komet 3—11 22

PYC 23

Project Support 24

FFT 25

Kommunerna 27

Arvika 27

Eda 28

Filipstad 29

Forshaga 30

Grums 31

Hagfors 32

Hammarö 32

Karlstad 33

Kil 35

Kristinehamn 36

Munkfors 37

Storfors 38
Sunne 39
Säffle 39
Torsby 40
Årjäng 42
Sammanfattning dialogmöten 42
FÖRSLAG 43
Förslag universell nivå 44
Förslag selektiv nivå 45
Förslag indikerad nivå 45
Förslag målgruppsanpassat stöd 46
Förslag organisation 47
SAMMANFATTANDE SLUTSATS 48
REFERENSER 49
BILAGA 1. STÖD PREVENTIONSNIVÅ, ÅLDER, DELTAGANDE 52

ORDLISTA

ABC – Alla barn i centrum

AME – Arbetsmarknadsenheten

AMIF – Asyl-, migrations- och integrationsfonden

BHT – Barnhälsoteam

BVC – Barnavårdscentralen

EHT – Elevhälsoteam

ESF – Europeiska socialfonden

FFT – Funktionell Familjeterapi

FUB – Föräldrautbildning

FÖS – Föräldraskap i Sverige

ICDP – International Children Development Programme

MFoF – Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd

PYC – Parenting Young Children

RISE - Research Institutes of Sweden

SBU – Statens beredning för medicinsk och social utvärdering

SFI – Svenska för invandrare

TMO – Traumamedveten omsorg

VIV – Växa i Värmland

Sammanfattning

- Länsstyrelsen Värmland skrev inför hösten 2024 avtal med åtta kommuner med syfte att starta en regional funktion som kan bidra till likvärdigt och stärkt föräldraskapsstöd i hela länet.
- En översyn påbörjades gällande vilka metoder, program och insatser som används på vilka preventionsnivåer och till vilka åldersgrupper i Värmland. Inför våren 2025 förnyades avtalet och resterande åtta kommuner anslöt.
- Översynen bestod av en enkät och dialogmöten, och resulterade i denna rapport. Enkäten fokuserade på elva insatser och program som tidigare kartläggningar visat används i länet. Det fanns även utrymme att rapportera in övriga stöd som användes. Dialogmöten skedde med samtliga kommuner och Barn, unga och familjehälsa på Region Värmland för en fördjupad förståelse för nuvarande och önskat läge gällande föräldraskapsstöd i länet.
- Resultatet för hela Värmland visade att det erbjöds stöd till föräldrar till barn 0—20 år och på samtliga preventionsnivåer, men i låg utsträckning och med låg räckvidd.
- De vanligaste stöden på universell nivå var VIV, ICDP, FÖS och ABC 3—12 år. De vanligaste stöden på selektiv nivå var VIV, ICDP, FÖS och Komet 3—11 år. De vanligaste stöden på indikerad nivå var FFT, PYC och ICDP.
- Länsstyrelsen Värmland föreslår att länet fokuserar på VIV, ICDP, ABC och FÖS på universell nivå, Komet på selektiv nivå och FFT på indikerad nivå vid etablering och implementering.
- Eventuell koncentrering av målgruppsanpassat stöd till någon eller några kommuner behöver utredas vidare.
- Organisatoriska förslag som ges är nätverk eller årlig konferens för kunskapshöjning och erfarenhetsutbyte, att ta fram en gemensam utbildningsplan och att arbeta för stödjande organisation både regionalt och lokalt.

Inledning

Riksdagen beslutade i budget för 2023 om en förstärkt satsning på föräldraskapsstöd om totalt 375 miljoner kronor. Regeringen tog beslut om att samma summa skulle avsättas även 2024 och aviserade om en fortsatt satsning även kommande år. Statsbidraget flyttades till utgiftsområde 9: Hälsa, sjukvård och social omsorg och fördelas till kommuner och regioner genom Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF, 2025).

För ökad samverkan kring föräldraskapsstöd i Värmland togs ett förslag fram att införa en regional funktion med strategiskt och operativt ansvar som kan bidra till likvärdig tillgång till föräldraskapsstöd samt driva utvecklingsarbete i hela länet. Förslaget togs fram i samverkan mellan Länsstyrelsen Värmland och Karlstads kommun. Finansieringsförslaget var att kommunerna delar på kostnaderna för en heltidstjänst genom att bidra med en del av det hos MFoF rekvirerade statsbidraget för ökad och jämlik tillgång på föräldraskapsstöd i hela landet. Förslaget presenterades för socialchefsnätverket och inledningsvis valde åtta kommuner att delta.

Inför hösten 2024 skrevs ett avtal för en regional funktion för föräldraskapsstöd i Värmland. Avtalet skrevs mellan Länsstyrelsen Värmland och åtta kommuner: Filipstad, Hagfors, Karlstad, Kristinehamn, Storfors, Sunne, Säffle och Årjäng. Under 2025 fortsatte arbetet och inkluderade resterande åtta kommuner: Arvika, Eda, Forshaga, Grums, Hammarö, Kil, Munkfors, Torsby. Projektet finansierades då av stimulansmedel inom ramen för överenskommelsen för strategiska insatser inom psykisk hälsa och suicidprevention.

Länsstyrelsen åtog sig i avtalet att genomföra följande uppgifter inom ramen för den regionala samordningen:

- Påbörja en översyn över vilka metoder, program och insatser som används på olika preventionsnivåer och till vilka åldersgrupper i Värmland.
- Fortsatt implementera Växa i Värmland och utbilda samtalsledare.
- Ha dialog med samtliga kommuner med fokus på förväntningar och krav på en samordningsfunktion, att kunna sammanställa inför samordning hos Karlstads kommun.
- Regelbundet återkoppla till socialchefsnätverket om arbetets fortskridande, i skrift eller genom deltagande på socialchefsnätverket.

Då Växa i Värmland är framtaget utifrån ett tidigare identifierat behov av en sammanhängande insats på universell nivå 0—20 år i hela länet skrevs

implementeringen in i avtalet med syfte att bidra till ett jämlikt och långvarigt stöd för alla länets föräldrar och viktiga vuxna.

Översynen över metoder, program och insatser samt dialog med kommunerna är underlaget för denna kartläggning. Följande insatser och program har i tidigare kartläggningar och återrapportering av statsbidrag till MFoF rapporterats förekomma mest i länet, och ligger därför som grund för kartläggningen: Växa i Värmland, International Child Development Programme, Föräldraskapsstöd i Sverige, ABC 0–2 år, ABC 3–12 år, Komet 3–11 år, Komet 12–18 år, Parenting Young Children, Marte Meo, Project Support och Funktionell familjeterapi. Samtliga program och insatser presenteras nedan.

Växa i Värmland

Växa i Värmland (Länsstyrelsen Värmland, u.å.), VIV, beskrivs som en långsiktig och förebyggande universell insats. Stödet består av tematräffar där föräldrar och viktiga vuxna får möjlighet att, utifrån aktuella teman, reflektera och diskutera med varandra. Utbildade samtalsledare bjuder in till och håller i tematräffar som pågår i cirka 1,5 timme. Det finns 14 olika teman i fyra ålderskategorier: 0—5 år, 6—12 år, 13—15 år och 16—20 år. Tematräffar kan genomföras fristående på arenor som förskola, skola, fritidsgård, föreningsliv och familjecentraler.

International Child Development Programme

International Child Development Programme (MFoF, 2022a), eller ICDP Vägledande samtal, beskrivs av MFoF som ett hälsofrämjande och förebyggande program som riktar sig till omsorgspersoner och föräldrar till barn i åldern 0—17 år. ICDP är framtaget för universell och selektiv nivå. Träffarna sker i en serie om 5–8 träffar per omgång. ICDP kan användas i fler syften än föräldraskapsstöd, exempelvis inom äldrevården.

Föräldraskap i Sverige

Föräldraskap i Sverige (MFoF, 2022b; Yrkesväg, u.å.), FÖS, är ett universellt stöd i form av ett samhällsinformerande program riktat till utrikesfödda föräldrar med barn i åldern 0—18 år. Programmet består av fem gruppträffar om 2,5 timme per träff. FÖS används bland annat inom verksamheter som skola, SFI, socialtjänst och öppen förskola. Föräldraskap i Sverige implementeras i Värmland genom det AMIF-finansierade projektet Yrkesväg.

Alla barn i centrum

Alla barn i centrum (MFoF, 2022c-d; Socialstyrelsen, 2021), ABC, är ett universellt program som syftar till att stärka föräldrar i föräldrarollen. ABC 0–2 år består av fyra gruppträffar på en timme vardera, med avsatt tid efteråt för umgänge och fika. ABC 0—2 år används inom verksamheter som förskola, öppen förskola, socialtjänst och

barnavårdscentraler.

ABC 3—12 år består av fyra gruppträffar på 2,5 timmar vardera. Mellan träffarna kan föräldrarna pröva sina nya färdigheter med sitt barn. Programmet kan användas på arenor som skola, förskola, socialtjänst och andra arenor där föräldrar med barn 3—12 år befinner sig.

Komet

Komet (MFoF, 2022e-f; Socialstyrelsen, 2022a) är ett program på selektiv och indikerad nivå som riktar sig till föräldrar som upplever bråk och konflikter i relationen med barnet. Programmet kan användas inom verksamheter som habiliteringscentrum, socialtjänst och barn- och ungdomspsykiatri.

Vid Komet 3—11 år består programmet av elva gruppträffar om 2,5 timmar. Vid Komet 12—18 år gäller i stället åtta tillfällen om 2,5 timmar. iKomet är en internetbaserad version av programmet som består av sju avsnitt som tar ca 1–1,5 timme per gång.

Socialstyrelsen lyfter Komet som ett exempel på beteendebaserade föräldraskapsstödsprogram som bör användas. Rekommendationen gäller när barn 6—11 år har hög risk för fortsatt normbrytande beteende.

Parenting Young Children

Parenting Young Children (MFoF, 2022g; Socialstyrelsen, 2022b), PYC, är ett individuellt program på indikerad nivå, riktat till föräldrar med intellektuell funktionsnedsättning eller kognitiva svårigheter som har barn i åldern 0—6 år. Programmets process är individuell utifrån förälderns behov, men pågår vanligtvis i 5—8 månader. En träff pågår i ungefär en timme. Programmet sker i hemmiljö och används främst av socialtjänst, familjepedagoger och familjebehandlare.

Marte Meo

Marte Meo (MFoF, 2022h) är en metod som syftar till att förbättra samspel mellan föräldrar, vårdare och lärare med barn 0—18 år. Den kan användas på samtliga preventionsnivåer. Metoden baseras på video-feedback då de vuxna filmas i korta sekvenser, vilket sedan analyseras. Metodens omfattning är individuellt, en ungefärlig uppskattning är 3—6 filmningar med återkoppling. Marte Meo används i verksamheter som barnhälsovården, barn- och ungdomspsykiatri och socialtjänst.

Project Support

Project Support (MFoF, 2022h) är ett program på indikerad nivå som riktar sig till våldsutsatta föräldrar för att ge stöd åt barn 3—9 år som upplevt våld i familjen. Programmet sker i hemmiljö och generellt arrangeras 20—25 träffar regelbundet under ungefär åtta månader. I första hand används programmet av socialtjänsten, men även inom

skyddade boenden och barn- och ungdomspsykiatrin.

Funktionell familjeterapi
Funktionell familjeterapi (Socialstyrelsen, 2019), FFT, är en indikerad insats för familjer med barn 11—18 år med utagerande beteendeproblematik. Inom FFT arbetar terapeuten med hela familjen, det kan ske i hemmiljö, på ungdomsinstitutioner och på kliniker. Omfattningen är vanligen åtta till tolv terapitimmar, men kan vara fler.

FFT ingår i Socialstyrelsens rekommendationer som exempel på strukturerad familjebehandling som bör användas gällande barn 12—17 år med hög risk för normbrytande beteende.

Syfte och metod

Syftet med rapporten var att göra en kartläggning över vilket föräldraskapsstöd som erbjuds i Värmland, samt på vilka preventionsnivåer. Kartläggningen och de förslag som togs fram syftar sedan att bli ett underlag för ett jämlikt och hållbart arbete med föräldraskapsstöd i länet.

Rapportens kvantitativa datainsamling bestod av en enkät som skickades till kontaktpersoner för föräldraskapsstöd i länets 16 kommuner. Kontaktpersonen hade sedan som uppgift att samla in svar från de olika verksamheter som erbjuder föräldraskapsstöd i kommunen. Samtliga kommuner svarade på enkäten.

Figur 1. Preventionsnivåerna (Johansson, 2021).

Enkäten innehöll frågor kring olika insatser och program inom föräldraskapsstöd, baserade på tidigare kartläggning och återrapporteringen till MFoF för 2023. Frågorna var indelade i tre nivåer:

universell, selektiv och indikerad. Den universella nivån innebär främjande insatser som är riktade till alla, och därmed erbjuds alla. Den selektiva nivån gäller förebyggande insatser riktade till identifierade riskgrupper och den indikerade nivån innebär åtgärdande insatser riktat till individer med stora behov (se bild Figur 1). Tidsramen för enkätfrågorna gällde hela 2023 till och med september 2024, med undantag för deltagarantal för Växa i Värmland som gällde för hela 2024 och hämtades från en intern enkät på Länsstyrelsen Värmland.

En djupare förståelse samlades in genom dialogmöten med samtliga 16 kommuner och Region Värmland. Åtta dialogmöten skedde under hösten 2024 (Filipstad, Hagfors, Karlstad, Kristinehamn, Storfors, Sunne, Säffle och Årjäng) och nio dialogmöten skedde under våren 2025 (Arvika, Eda, Forshaga, Grums, Hammarö, Kil, Munkfors, Torsby och Region Värmland).

Upplägget för dialogmöten var en kort presentation av det samordnande uppdraget för föräldraskapsstöd i Värmland följt av diskussioner och reflektioner kring nuläge och önskvärt läge i kommunen. Vid dialogmöte besöktes kommunerna av en eller två representanter från Länsstyrelsen Värmland, och mötet pågick under 1,5—2 timmar. Representanter från kommunerna var bland annat kontaktperson för föräldraskapsstöd, funktioner med beslutsmandat för föräldraskapsstöd, representanter från förskola, skola, socialtjänst och familjecentraler.

Resultat

Nedan presenteras resultatet från enkät och dialogmöten. Inledningsvis presenteras det sammanslagna resultatet för länet följt av resultatet kopplat till program och insatser, och slutligen presenteras kommunernas individuella resultat.

Hela Värmland

Under 2024 bodde 60 065 barn, 0–19 år, i Värmland (Kolada, u.å.). Det rapporterade antalet föräldrar och viktiga vuxna som tagit del av de insatser och program enkäten berör (exklusive Växa i Värmland) under 2023-september 2024 är 518–736[1]. Gällande Växa i Värmland, vars deltagarantal är beräknat på 2024, är antalet föräldrar och viktiga vuxna som tagit del av stödet 842.

Länet som helhet erbjöd stöd till föräldrar och viktiga vuxna till barn från

[1] Ej representativa siffror då det saknas deltagarantal för ”övriga” insatser och program samt från en av kommunerna. Det sker även föräldraskapsstöd utanför ramarna för insatser och program vars deltagarantal ej har samlats in.

0–20 år. Det skiljer sig dock mycket mellan kommunerna och ingen kommun erbjuder ett heltäckande stöd på samtliga preventionsnivåer under barnets hela uppväxt. För uppdelning kommunvis av erbjudet stöd och deltagande på olika preventionsnivåer, se bilaga 1.

Gällande användandet av stöden i kommunerna visade resultatet att VIV användes av 11 kommuner, FFT användes av 10 kommuner, PYC användes av 6 kommuner, FÖS och ICDP användes av 5 kommuner, Komet 3—11 användes av 4 kommuner, Project Support och ABC 3—12 användes av 3 kommuner, Marte Meo, Komet 3—11 och iKomet användes av 2 kommuner och ABC 0—2 användes av 1 kommun (se figur 2).

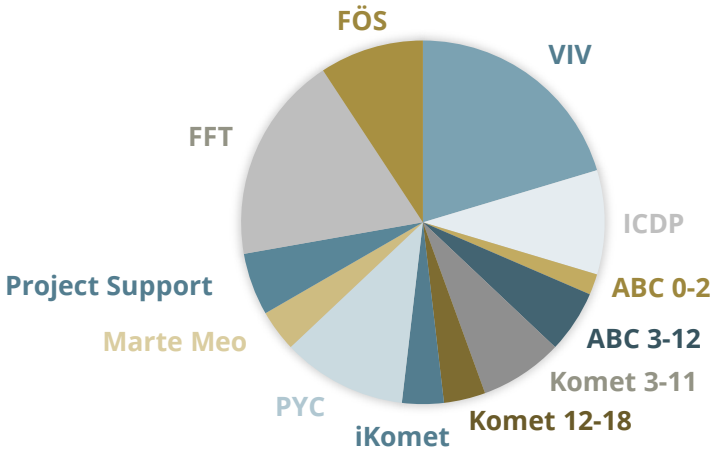

Figur 2. Program och insatser i hela Värmland.

Speciellt utsedd samordnare för föräldraskapsstöd fanns i Eda, Grums, Hammarö, Karlstad och Kil.

Region Värmland – Barn, unga och familjehälsa

Föräldrautbildning (FUB) inför att första barnet föds samt barnets första år erbjuds av Barnmorskemottagningar (BMM) och Barnavårdscentraler (BVC). Under 2023 deltog 62% av inskrivna på BMM i någon typ av föräldraskapsstöd, att jämföra med riket där deltagandet var 55%. I Värmland deltog 32% av dessa i sammanhållen gruppverksamhet, 13% i digital gruppverksamhet, 13% i enskilt föräldraskapsstöd och 6% i storgrupp[2].

I de fall BMM och BVC är kopplat till en familjecentral deltar kommunernas verksamheter (pedagog och socionom) också i föräldrautbildningen. Region Värmland planerar att under 2025

[2] Data från Barn, unga och familjehälsa på Region Värmland

säkerställa en jämlik föräldrautbildning i länet vilket innebär bland annat kompetensutveckling för personal samt en genomgång av föräldrautbildningens innehåll.

Dialogmöte

I dialogmöte med Barn, unga och familjehälsa framkom det som önskvärt att ta del av den regionala samordnande funktionens kontakt. Det lyftes som bra för verksamheterna att ha en överblick av vilket stöd som finns på vilka preventionsnivåer i länet. En broschyr med kommunsammanställningar för öppna insatser vore värdefullt inom flera av länets verksamheter, exempelvis Folktandvården.

Universellt stöd

De vanligaste programmen och insatserna på universell nivå var Växa i Värmland (10 kommuner), ICDP (4 kommuner), FÖS (3 kommuner) och ABC 3–12 (3 kommuner).

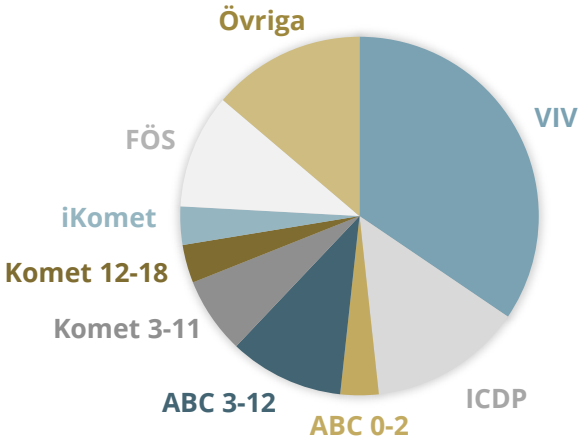

Figur 2. Universellt stöd i hela Värmland.

Övriga stöd som användes på universell nivå var: Föräldrautbildning, Trygghet ur stöd och Hälsofrämjande föräldraskap.

Selektivt stöd

De vanligaste insatserna och programmen på selektiv nivå var Växa i Värmland (4 kommuner), ICDP (4 kommuner), FÖS (4 kommuner) och Komet 3–11 år (3 kommuner).

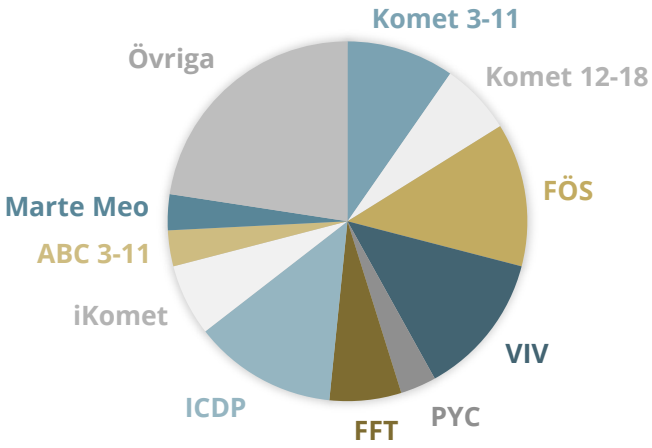

Figur 3. Selektivt stöd i hela Värmland.

Övriga stöd som erbjöds på selektiv nivå var: Familjeband, Vägledande samspel för förälder i nytt land, BRA-samtal, Attentions program för ökad skolnärvaro, Öppet familjestöd (i skolans regi), Strategi och Craft.

Indikerat stöd

De vanligaste insatserna och programmen på indikerad nivå var FFT (9 kommuner), PYC (6 kommuner) och ICDP (5 kommuner).

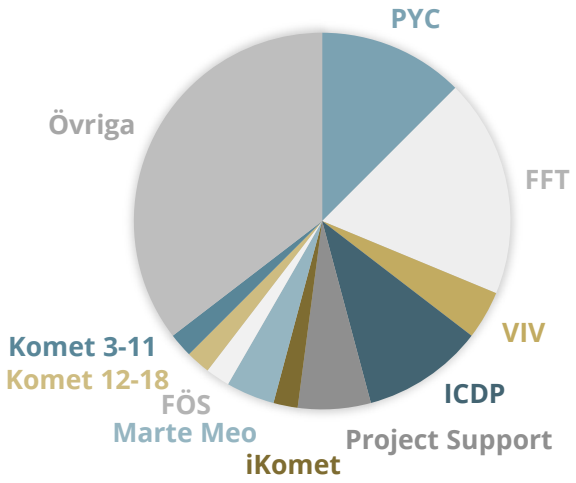

Figur 4. Indikerat stöd i hela Värmland.

Övriga stöd som erbjöds på indikerad nivå var: BIFF, Trappansamtal, BRA-samtal, RePulse, Tejping, Circle of Security, Aktivt föräldrastöd, Beardslees familjeintervention, Efter barnsamtalet, Tryggare barn, Hela barn, SFI för föräldralediga, Stegenverksamhet, Strategi och Craft.

Insatser och program

Här presenteras i vilken utsträckning de vanligaste insatserna och programmen användes. Nedan presenteras även en fördjupning av de stöd som användes av tre eller fler kommuner. Övriga insatser och program som användes presenteras kommunvis i senare avsnitt.

VÄXA I VÄRMLAND

Eda, Filipstad, Grums, Hammarö, Karlstad, Kil, Kristinehamn, Munkfors, Storfors, Torsby, Årjäng

ICDP

Forshaga, Grums, Karlstad, Kil, Kristinehamn

FÖRÄLDRASKAP I SVERIGE

Eda, Arvika, Hagfors, Säffle, Torsby, Årjäng

ABC 0–3

Säffle

ABC 3–12

Karlstad, Munkfors, Säffle

KOMET 3–11

Arvika, Munkfors, Torsby, Sunne

KOMET 12–18

Arvika, Säffle

IKOMET

Hammarö, Munkfors

PYC

Arvika, Filipstad, Forshaga, Hammarö, Karlstad, Kristinehamn

MARTE MEO

Karlstad, Torsby

PROJECT SUPPORT

Grums, Karlstad, Kristinehamn

FFT

Arvika, Filipstad, Hagfors, Hammarö, Karlstad, Kristinehamn, Munkfors, Storfors, Sunne, Torsby

Växa i Värmland

Elva kommuner i Värmland använde sig av Växa i Värmland. Majoriteten använde VIV på universell nivå (Eda, Grums, Hammarö, Karlstad, Kil, Kristinehamn, Munkfors, Storfors, Torsby, Årjäng), fyra kommuner använde det på selektiv nivå (Filipstad, Grums, Kristinehamn, Årjäng) och två på indikerad nivå (Filipstad, Grums). Stödet var fördelat på olika verksamheter (se tabell 1).

Tabell 1. Var erbjuds Växa i Värmland i er kommun?

Verksamhet	Antal kommuner	Ange var:
Socialtjänst	8	• Barn- och ungdomsenheten • Öppenvården (n=2) • Familjecentral (n=3) • Besöker skolor • Familjebehandlare
Fritid	1	• Fritidsledare, parklekar
Föreningsliv	1	• Hyresgästföreningen
Skola	7	• ESF projektet Värmlands skolsamverkan • Grundskolan (n=3) • F-3 • Föräldramöten • År 1 upp till och med gymnasiet
Förskola	4	• Föräldramöten (n=2)
Annat	5	• Familjecentral (n=2) • SFI • Integration

Majoriteten av kommunerna hade använt Växa i Värmland mellan 1—3 år (n=5), följt av mindre än ett år (n=4) och mellan 3—5 år (n=2). Tio av kommunerna hade mellan 1—10 samtalsledare, och en kommun hade över 50. Antalet tematräffar som erbjudits till föräldrar och viktiga vuxna var uppdelat på 1—10 (n=8), 21—30 (n=1) och 50+ (n=1). Två av kommunerna hade ännu inte haft någon tematräff. Antalet föräldrar som deltagit på tematräff var 842[3]. En av kommunerna står för 598 av deltagarna, och resterande är uppdelat mellan 0—87 deltagare per kommun. Växa i Värmland erbjöds till föräldrar och viktiga vuxna till barn

[3] Deltagarstatistiken för Växa i Värmland gäller hela 2024.

0—20 år, se fördelningen nedan (tabell 2).

Tabell 2. VIV erbjöds till föräldrar och viktiga vuxna till barn i följande ålder

Åldersgrupp	Antal kommuner (n)
0—5 år	9
6—12 år	8
13—15 år	9
16—20 år	5

Deltagarna blev informerade och inbjudna till VIV via: skol- och lär-plattform, annonsering på kommunens sociala medier, muntligt, direktkontakt med verksamheter som familjecentral, skola och förskola, annonser, sociala medier, affischer, utskick via mejl och artikel i lokalpress.

ICDP

Fem kommuner i Värmland använde sig av ICDP. Av dessa använde fyra av kommunerna ICDP på universell och selektiv nivå (Forshaga, Grums, Kil, Kristinehamn), medan samtliga fem använde det på indikerad nivå (Forshaga, Grums, Karlstad, Kil, Kristinehamn). Stödet var fördelat på olika verksamheter (se tabell 3).

Tabell 3. Var erbjuds ICDP i er kommun?

Verksamhet	Antal kommuner	Ange var:
Socialtjänst	5	• Familjebehandling • Familjecentral (n=2) • SDSS • Förebyggargruppen
Fritid	1	• Ungdomsgård och bibliotek
Skola	2	• Alla rektorsområden • EHT
Förskola	3	• Alla rektorsområden • Öppna förskolan • Samtlig förskolepersonal i kommunen • Pedagoger
Annat	2	• Vård och omsorg • SFI, samhällsintroduktion

Majoriteten av kommunerna hade använt ICDP i mer än 5 år (n=4) och en kommun mellan 1—3 år. Antalet utbildade gruppledare skiljer sig mellan de fyra kommuner som har svarat på frågan: 1–5 gruppledare (n=1), 6–10 gruppledare (n=1), 16–20 gruppledare (n=1) och 31+ gruppledare (n=1). Antalet träffar som erbjudits till föräldrar och viktiga vuxna är uppdelat på 6–10 (n=2), 11–15 (n=1), 26–30 (n=10) och *vet ej* (n=1). Det rapporterade antalet föräldrar och viktiga vuxna som har deltagit på gruppträff mellan 2023 till och med september 2024 är fördelat mellan 31—40 och 100+ (se tabell 4).

Tabell 4. Hur många individer har deltagit på gruppträff inom ICDP?

Antal deltagare	Antal kommuner (n)
31—40	1
51—60	1
61—70	1
101+	1
Vet ej	1

ICDP erbjöds till föräldrar och viktiga vuxna till barn 0–19 år, se fördelningen nedan (tabell 5).

Tabell 5. ICDP erbjöds till föräldrar och viktiga vuxna till barn i följande ålder

Åldersgrupp	Antal kommuner (n)
0—16 år	1
0—17 år	1
0—18 år	2
1—19 år	1

Deltagarna blev informerade och inbjudna till ICDP via: biståndsbedömd insats via familjebehandlingen, annonser, muntligt via personal (skola, BVC, socialtjänst osv.), information på elevhälsokonferens, information till lärare vid PKU-dagar [planering och kompetensutveckling för pedagoger], kommunens Facebook, familjecentralens Instagram och hemsida, affischer, skolans informationsportal, genom föräldrautbildningsgrupper och via arbetsgrupper på IFO.

Föräldraskap i Sverige

Sex kommuner i Värmland använde sig av Föräldraskap i Sverige. Av dessa använde tre av kommunerna FÖS på universell nivå (Arvika, Säffle, Torsby), fyra på selektiv nivå (Eda, Hagfors, Säffle, Årjäng) och en på indikerad nivå (Säffle). Stödet var fördelat på olika verksamheter (se tabell 6).

Tabell 6. Var erbjuds FÖS i er kommun?

Verksamhet	Antal kommuner	Ange var:
Socialtjänst	3	• Integrationsenheten/SFI • Familjecentral (n=2)
Skola	4	• SFI (n=2) • Vuxen • Familjecentral
Förskola	2	• Öppen förskola • Familjecentral (n=2)
Annat	2	• AME • Familjecentral • Öppen förskola

Tre av kommunerna hade använt FÖS mellan 3—5 år, två kommuner hade använt det mellan 1—3 år och en kommun mindre än 1 år. Fem av kommunerna hade 1—5 utbildade gruppledare, och en kommun hade 6—10 gruppledare. Samtliga sex kommuner hade erbjudit 1—5 grupper under 2023-september 2024. Det rapporterade antalet föräldrar och viktiga vuxna som hade deltagit på gruppträff mellan 2023 till och med september 2024 var fördelat mellan 1–10 och 31–40 (se tabell 7).

Tabell 7. Hur många individer har deltagit på gruppträff inom FÖS?

Antal deltagare	Antal kommuner (n)
1—10	1
11—20	2
21—30	2
31—40	1

FÖS erbjöds till föräldrar och viktiga vuxna till barn 0–20 år, se fördelningen nedan (tabell 8).

Tabell 8. FÖS erbjöds till föräldrar och viktiga vuxna till barn i följande ålder

Åldersgrupp	Antal kommuner (n)
0—5 år	1
0—18 år	4
0—20 år	1

Deltagarna blev informerade och inbjudna till FÖS via: SFI, integrationsenheten, samverkan mellan verksamheter, sociala medier, förskolan, grundskolan, vid individuella kontakter på exempelvis BVC, annonsering och via familjecentralen. De kommuner som implementerar FÖS genom Yrkesväg var Hagfors, Storfors, Säffle och Eda.

ABC 3—12

Tre kommuner i Värmland använde sig av ABC 3–12. Samtliga använde sig av stödet på universell nivå (Karlstad, Munkfors, Säffle) och en av kommunerna använde sig även av stödet på selektiv nivå (Säffle). Stödet var fördelat på olika verksamheter (se tabell 9).

Tabell 9. Var erbjuds ABC 3–12 i er kommun?

Verksamhet	Antal kommuner	Ange var:
Socialtjänst	3	• Via öppenvården • Familjecentral
Förskola	2	• Familjecentral

Två av kommunerna hade använt ABC 3–12 mellan 1—3 år, och en kommun hade använt det i mindre än ett år. Två av kommunerna hade 1—5 utbildade gruppledare, och en kommun hade 6—10 gruppledare. Två kommuner erbjöd 1—5 grupper under 2023-september 2024, en kommun erbjöd 6—10 grupper. Det rapporterade antalet föräldrar och viktiga vuxna som hade deltagit på gruppträff mellan 2023 till och med september 2024 var fördelat mellan 1–10 och 41–50 (se tabell 10).

Tabell 10. Hur många individer har deltagit på gruppträff inom ABC 3–12?

Antal deltagare	Antal kommuner (n)
1—10	1
21—30	1
41—50	1

Deltagarna blev informerade och inbjudna till ABC 3—12 via: Familjecentralens Instagram och information på plats, öppna förskolan rekommenderar, BVC, socionom, kommunens hemsida, Föräldrastödsteam, skolplattform, broschyrer, kommunens hemsida och sociala medier, samverkan mellan verksamheter och individuella kontakter på exempelvis BVC.

Komet 3—11

Fyra kommuner i Värmland använde sig av Komet 3—11. Två kommuner använde sig av stödet på universell nivå (Arvika, Munkfors), tre av kommunerna använde sig även av stödet på selektiv nivå (Arvika, Sunne, Torsby) och en på indikerad nivå (Torsby). Stödet var fördelat på olika verksamheter (se tabell 11).

Tabell 11. Var erbjuds Komet 3—11 i er kommun?

Verksamhet	Antal kommuner	Ange var:
Socialtjänst	2	• Via öppenvården • Familjecentral
Förskola	2	• Familjecentral
Annat	2	• Förebyggarenheten • Familjecentral i samarbete med annan kommun

Två av kommunerna hade använt Komet 3—11 i mindre än ett år, de andra två kommunerna hade använt det i mer än 5 år. Tre av kommunerna hade 1—5 utbildade gruppledare, och en kommun har 6—10 gruppledare. Sunne kommun hade inga ”egna” utbildade samtalsledare, de erbjuder Komet i samarbete med Munkfors kommun. Det framkom under dialogmöten att det finns utbildade gruppledare inom Komet i flera kommuner som på grund av olika orsaker inte håller i grupper.

Samtliga fyra kommuner erbjöd 1—5 grupper under 2023-september

2024. Det rapporterade antalet föräldrar och viktiga vuxna som hade deltagit på gruppträff mellan 2023 till och med september 2024 var fördelat mellan 1–10 och 11—20 (se tabell 12).

Tabell 12. Hur många individer har deltagit på gruppträff inom Komet 3—11?

Antal deltagare	Antal kommuner (n)
1—10	2
21—30	2

Deltagarna blev informerade och inbjudna till Komet 3—11 via: öppen inbjudan (n=4), riktad inbjudan genom socialtjänst vid orosanmälan (n=2), och riktad inbjudan utifrån föräldrastödssamtal och i samarbete med BVC, BHT och socialtjänst (n=1).

PYC

Sex kommuner i Värmland använde sig av PYC. Samtliga använde stödet på indikerad nivå (Arvika, Filipstad, Forshaga, Hammarö, Karlstad, Kristinehamn) och en kommun använde det även på selektiv nivå (Filipstad). Stödet erbjöds via socialtjänsten (se tabell 13).

Tabell 13. Var erbjuds PYC i er kommun?

Verksamhet	Antal kommuner	Ange var:
Socialtjänst	6	• Barn- och ungdomsenheten • Barn- och familjeenheten • Familjehuset • Beviljad insats • Öppenvård (n=2)

PYC hade funnits i de olika kommunerna i mindre än ett år (n=2), mellan 1—3 år (n=2) och mellan 3—5 år (n=2). Fem kommuner rapporterade att de hade 1—5 utbildade PYC-handledare. Fyra av kommunerna hade erbjudit 1—5 träffar, en kommun hade erbjudit 6—10 och en kommun vet ej. Det rapporterade antalet föräldrar och viktiga vuxna som hade deltagit vid stödet mellan 2023 till och med september 2024 är fördelat mellan 1–5 och 6–10 (se tabell 14).

Tabell 14. Hur många individer har deltagit på gruppträff inom PYC?

Antal deltagare	Antal kommuner (n)
1—5	4
6—10	1
Vet ej	1

PYC erbjöds till föräldrar och viktiga vuxna till barn 0–18 år, se fördelningen nedan (tabell 15).

Tabell 15. PYC erbjöds till föräldrar och viktiga vuxna till barn i följande ålder

Åldersgrupp	Antal kommuner (n)
0—6 år	2
0—10 år	1
0—12 år	1
0—18 år	1
3—11 år	1

Deltagarna blev informerade och inbjudna till PYC via: riktad inbjudan genom socialtjänst vid orosanmälan (n=1) och biståndsbedömd insats (n=5).

Project Support

Tre kommuner i Värmland använde sig av Project Support. Samtliga använde stödet på indikerad nivå (Grums, Karlstad, Kristinehamn). Stödet erbjöds via socialtjänsten (se tabell 16).

Tabell 16. Var erbjuds Project Support i er kommun?

Verksamhet	Antal kommuner	Ange var:
Socialtjänst	3	• Familjehuset • IFO, öppenvård • Beviljad insats

Project Support hade funnits i de olika kommunerna i mellan 3—5 år (n=2) och mer än 5 år (n=1). Två av kommunerna hade 1—5 Project

Support-behandlare och en kommun hade 6—10. Två kommuner hade erbjudit 1—5 grupper under 2023-september 2024, och en kommun kunde ej ange antal. Det rapporterade antalet föräldrar och viktiga vuxna som hade deltagit av stödet mellan 2023 till och med september 2024 var 1—5 i två av kommunerna (se tabell 17).

Tabell 17. Hur många individer har deltagit på gruppträff inom Project Support?

Antal deltagare	Antal kommuner (n)
1—5	2
Vet ej	1

Project Support erbjöds till föräldrar och viktiga vuxna till barn 0–18 år, se fördelningen nedan (tabell 18).

Tabell 18. Project Support erbjöds till föräldrar och viktiga vuxna till barn i följande ålder

Åldersgrupp	Antal kommuner (n)
0—8 år	1
0—18 år	1
Vet ej	1

Deltagarna blev informerade och inbjudna till Project Support via: riktad inbjudan genom socialtjänst vid orosanmälan (n=1) och biståndsbedömd insats (n=2).

FFT

Tio kommuner i Värmland använde sig av Funktionell familjeterapi. Tre använde stödet på selektiv nivå (Filipstad, Sunne, Torsby) och nio på indikerad nivå (Arvika, Hagfors, Hammarö, Karlstad, Kristinehamn, Munkfors, Storfors, Sunne, Torsby). Stödet erbjöds via socialtjänsten och skolan (se tabell 19).

Tabell 19. Var erbjuds FFT i er kommun?

Verksamhet	Antal kommuner	Ange var:
Socialtjänst	10	• Barn och ungdomsenheten • Familjebehandlingen • Öppenvården • Familjecentral eller socialtjänst
Skola	1	• Högstadiet

FFT hade funnits i de olika kommunerna i mellan 1—3 år (n=7), 3—5 år (n=2) och mer än 5 år (n=1). Nio av kommunerna hade 1—5 FFT-terapeuter, och en kommun hade 6—10. Antalet erbjudna individer/familjer under 2023-september 2024 var 1—5 (n=2), 6—10 (n=3), 11–15 (n=1), 16—20 (n=1), 21—25 (n=1) och 31+ (n=1).

Det rapporterade antalet familjer/individer som hade deltagit av stödet mellan 2023 till och med september 2024 var mellan 1—5 och 21–25 (se tabell 20).

Tabell 20. Hur många individer/familjer har deltagit på gruppträff inom FFT?

Antal deltagare	Antal kommuner (n)
1—5	3
6—10	3
11—15	1
16—20	1
21—25	1
Vet ej	1

FFT erbjöds till föräldrar och viktiga vuxna till barn 0–18 år, se fördelningen nedan (tabell 21).

Tabell 21. FFT erbjöds till föräldrar och viktiga vuxna till barn i följande ålder

Åldersgrupp	Antal kommuner (n)
0—18 år	1
1—16 år	1
6–18 år	1
8—17 år	1
9—16 år	1
10–17 år	1
11—17 år	1
12—17 år	1
12—18 år	1
12+ år	1

Deltagarna blev informerade och inbjudna till FFT via: öppen inbjudan (n=2), riktad inbjudan genom socialtjänst vid orosanmälan (n=3), biståndsbedömd insats (n=10) och insats utan biståndsbeslut (n=1).

Kommunerna

Nedan presenteras resultatet kommunvis baserat på enkätsvar och dialogmöten.

Arvika

Universell nivå: FÖS, Komet 3–11
Selektiv nivå: Komet 3–11, Komet 12–18
Indikerad nivå: PYC, FFT

På universell nivå erbjöds Föräldraskap i Sverige och Komet 3–11 år. FÖS erbjöds via socialtjänsten på Integrationsenheten och SFI. Det hade använts i 1–3 år och Arvika hade 1–5 utbildade gruppledare. Under 2023-september 2024 hade mellan 11 och 20 individer deltagit. De hade blivit informerade och inbjudna till stödet via SFI och Integrationsenheten. Stödet riktade sig till föräldrar och viktiga vuxna till barn som är 0–18 år.

Komet 3–11 år hade använts i mer än 5 år och erbjudits via Förebyggarenheten. Arvika hade 1–5 gruppledare och hade under tidsramen för enkäten erbjudit 1–5 grupper där 11–20 individer deltagit.

Individerna var rekryterade genom öppen inbjudan och riktad inbjudan genom socialtjänst vid orosanmälan. Komet 3–11 år användes på både universell och selektiv nivå.

Komet 12—18 år användes på selektiv nivå och erbjöds via skolsocionomer på socialtjänsten och via Förebyggarenheten. Det hade använts i 1–3 år och Arvika hade 1–5 gruppledare. 1–5 grupper hade erbjudits inom tidsramen och 1–10 individer har deltagit, dessa hade rekryterats via öppen inbjudan samt via skolsocionom. I Arvika kommun finns en instruktör för Komet.

På indikerad nivå erbjöds PYC och FFT. PYC erbjöds på socialtjänstens Barn och familjeenhet och hade använts i kommunen i 3–5 år. De hade 1—5 utbildade gruppledare. 6—10 individer/familjer hade erbjudits stödet, och 6—10 hade deltagit. De var föräldrar och viktiga vuxna till barn mellan 3—11 år, och hade rekryterats via biståndsbedömda insatser. FFT erbjöds på socialtjänstens familjebehandling. Det hade använts i 1—3 år och hade 1—5 utbildade gruppledare. 16—20 individer/familjer hade erbjudits och 16—20 hade deltagit. De hade rekryterats via biståndsbedömda insatser och var föräldrar och viktiga vuxna till barn mellan 11—17 år.

Dialogmöte
Under mötet med Arvika kommun framkom det att de önskar ABC på universell nivå. De planerar att ha en egen utbildare och då vara självförsörjande. En framgångsfaktor skulle vara att bygga in föräldraskapsstöd i fler tjänster och verksamheter. Vidare uttrycktes ett intresse för att undersöka varför föräldrar ofta väljer att tacka nej till stöd. För att nå ett mer tillgängligt föräldraskapsstöd ville de bredda verksamheten genom att komma ut till föräldrarna, då verksamheten i nuläget sker i ett och samma hus. Arvika kommun önskade erfarenhetsutbyte som kan ge stöd och hålla arbetet levande.

Eda

Universell nivå: VIV
Selektiv nivå: FÖS

På universell nivå hade Eda kommun Växa i Värmland, inom förskolan (barn 0—5 år) och grundskolan (barn 13—14 år). De hade använt stödet i 1—3 år och hade 1—10 samtalsledare. Under 2023 och fram till och med september 2024 hade Eda kommun inte erbjudit tematräffar.

På selektiv nivå användes Föräldraskap i Sverige via SFI för föräldrar till barn 0—20 år. Det hade använts i mindre än ett år. Eda hade 1—5 utbildade gruppledare. 1—5 grupper hade erbjudits genom att erbjuda föräldrar som studerar SFI. 21—30 individer hade tagit del av FÖS.

Eda kommun rapporterade att de har en samordnare inom föräldraskapsstöd på 11–20% av en tjänst. Tjänsten innebär ett övergripande ansvar att samordna det föräldraskapsstöd som finns i kommunen, samt planera hur, var och när de kan erbjuda det till invånarna.

Dialogmöte
I möte med Eda kommun framkom det att man i kommunen vill ha Växa i Värmland som grund och erbjuda detta genom IFO, skola och förskola. Vidare önskades utbildning i främst Komet 3—11 år, men även tonårskomet. Det fanns även en idé om att förbättra samarbetssamtal som sker med föräldrar som separerat. Eda kommun efterfrågar också insatser som ger parallellt stöd till både barn och förälder.

Filipstad

Selektiv nivå: VIV, PYC, FFT
Indikerad nivå: VIV, PYC

Filipstads kommun använde Växa i Värmland på selektiv och indikerad nivå. Det användes på Barn- och ungdomsenheten, genom ESF projektet Värmlands skolsamverkan och på Familjecentralen. Filipstad hade använt sig av stödet i 1—3 år, hade 1—19 utbildade samtalsledare och hade erbjudit 1—10 tematräffar där 6 föräldrar och viktiga vuxna deltagit. De hade informerat och bjudit in till tematräff genom läroplattform, kommunens Facebook och tipsat till föräldrar de mött i arbetet. De olika verksamheterna som höll i träffarna såg till att uppdatera varandra och hjälpas åt med spridning inför en tematräff.

Kommunen använde även PYC på selektiv och indikerad nivå. PYC erbjöds på Barn- och ungdomsenheten och hade använts i mindre än ett år. Filipstad hade 1—5 gruppledare och 1—5 individer/familjer hade rekryterats via biståndsbedömda insatser. 1—5 föräldrar och viktiga vuxna till barn mellan 0—12 år hade deltagit.

FFT användes på selektiv nivå på Barn- och ungdomsenheten. Det hade använts i 1—3 år och Filipstad hade 1—5 gruppledare. 6—10 individer/familjer med barn i åldern 8—17 år hade erbjudits stödet genom biståndsbedömda insatser och 1—5 hade deltagit.

Dialogmöte
Under mötet med Filipstads kommun framkom det att de önskar goda tips och råd från andra kommuner, samt ett samarbete över kommungränser där kommunerna kan dela på resurser. Ett förslag som diskuteras var en chattgrupp för specifika föräldraskapsstöd där erfarenhetsutbyte och tips kan ske snabbt, och där de även kan bjuda in till träffar över kommungränser. Kommunikation inom kommunen,

mellan verksamheterna, lyfts. De uttryckte att de vill att det ska vara tydligt i verksamheterna vilket stöd som finns var i kommunen, så det enkelt går att höra av sig dit vid möte med föräldrar i behov av stöd. Slutligen önskas också att bygga en tydlig struktur för arbete med Växa i Värmland.

Forshaga

Universell nivå: ICDP
Selektiv nivå: ICDP, Familjeband, ICDP Vägledande samspel för föräldrar i nytt land
Indikerad nivå: ICDP, PYC, BIFF

ICDP användes på samtliga tre preventionsnivåer i Forshaga kommun. De verksamheter som använde stödet var familjecentralen, öppna förskolan, förskolan samt vård och omsorg. ICDP hade använts i Forshaga i över fem år. De hade 16—20 gruppledare och erbjöd stödet till föräldrar och viktiga vuxna med barn mellan 0—17 år. Under 2023 – september 2024 hade 6—10 grupper erbjudits och 31—40 individer deltagit. All förskolepersonal i kommunen var utbildade inom ICDP och använde ICDP för att bemöta föräldrar. Detta uppgavs bidra till att föräldrarna kunde känna igen sig på till exempel utvecklingssamtal då språket var gemensamt. Information och inbjudan skedde via kommunens Facebook, familjecentralens Instagram och hemsida, affischer, tips från verksamma exempel via BVC, via skolans informationsportal och i samband med familjecentralens föräldrautbildningsgrupper när barnen blivit 2 år.

Forshaga använde PYC på indikerad nivå genom beslutade öppenvårdsinsatser. Det hade använts i 3—5 år och de hade 1—5 utbildade gruppledare. 1—5 individer/familjer hade rekryterats via riktad inbjudan genom socialtjänst vid orosanmälan. 1—5 individer/familjer hade deltagit och de hade haft barn mellan 0—6 år gamla.

Övriga program som användes var Familjeband på selektiv nivå för föräldrar till barn med NPF-diagnoser. Familjeband erbjöds en gång per år och var nystartat. Vid enkätinsamlingen hade de haft en grupp. På selektiv nivå användes också Vägledande samspel för föräldrar i nytt land. Det erbjöds vid behov och två grupper hade erbjudits vid enkätinsamlingen. På indikerad nivå användes BIFF av familjebehandlare vid biståndsbedömda insatser.

Dialogmöte

Forshaga kommun uppgav att de har en god grund. De överväger att starta Växa i Värmland som komplement till sina redan använda metoder. Från en regional funktion önskades utvärderingar och sammanställningar för att säkerställa kvalitetssäkring. Poddar och annan

förinspelad information togs upp som önskvärt gemensamt material. Även någon form av nyhetsbrev med uppdateringar kring nuläge och nyheter från kommuner och MFoF vore av intresse. Det befintliga stödet av regional samordnare i form av informationsutskick och kontaktperson önskades fortsätta.

Grums

Universell nivå: VIV, ICDP
Selektiv nivå: VIV, ICDP
Indikerad nivå: VIV, ICDP, Project Support

I Grums kommun användes både VIV och ICDP på samtliga tre preventionsnivåer. VIV användes på familjecentralen och inom skolan från förskoleklass till årskurs tre. Det hade använts i 3—5 år och Grums hade 1—10 utbildade samtalsledare. 1—10 tematräffar hade erbjudits och 22 individer deltog under 2024. Information och inbjudan hade skett via annonser, sociala medier, affischer och muntliga inbjudan på elevhälsan.

ICDP användes på familjecentralen och hade använts i mer än 5 år. De hade 1—5 utbildade gruppledare och hade erbjudit 6—10 grupper. Information hade gått ut genom annonser och muntligt via personal. 51—60 individer hade deltagit. Deltagarna var föräldrar och viktiga vuxna till barn mellan 0—16 år, personal på familjecentral och på IFO.

På indikerad nivå användes även Project Support via IFO och öppenvården. Det hade använts i mer än 5 år och Grums hade 1—5 utbildade gruppledare. De hade rekryterat 1—5 individer/familjer via riktad inbjudan genom socialtjänst vid orosanmälan, och 1—5 individer/familjer deltog.

Grums kommun rapporterade att de har en samordnare för föräldraskapsstöd, utan uttalad procentsats av tjänsten. Samordnaren driver frågor om föräldraskapsstöd i kommunen, håller i föräldrastödsgrupper och samordnar stödet främst på familjecentralen, förskolan och öppna förskolan.

Dialogmöte

Grums kommun framförde under dialogmöte att ett mål är att bli självförsörjande inom Växa i Värmland. Vidare önskas en utbildningsgrund i kommunerna och gemensam metodhandledning för ett levande och hållbart arbete. Marte Meo tas upp som en bra grundkompetens. Även Traumamedveten omsorg (TMO) tas upp som en bra önskvärd utbildning.

I stället för att skapa ett nätverk lyfts möjligheter att använda redan befintliga nätverk som exempelvis Familjecentralsnätverket. Det vore uppskattat med en yta för tips och idéer, exempelvis via Teams samt en

folder med samlat stöd. Även en konferens med plats för bland annat goda exempel från länet lyfts som intressant.

Hagfors

Selektiv nivå: FÖS
Indikerad nivå: FFT

I Hagfors kommun användes Föräldraskap i Sverige på selektiv nivå. Det hade använts i 1—3 år och de hade 1—5 utbildade gruppledare. Under 2023 till och med september 2024 hade 1—5 grupper erbjudits, och 21—30 individer hade deltagit. Inbjudan skedde via SFI och de deltagande var föräldrar och viktiga vuxna till barn mellan 0—18 år.

På indikerad nivå användes FFT på socialtjänsten. Det hade använts i 3—5 år och kommunen hade 1—5 utbildade gruppledare. Under 2023 till och med september 2024 hade 1—5 individer/familjer erbjudits och 1—5 deltagit. De rekryterades via biståndsbedömda insatser och varit föräldrar och viktiga vuxna till barn mellan 12—18 år.

Dialogmöte

Hagfors kommun uttryckte under dialogmöte att ett universellt stöd för hela kommunen är det önskvärda läget. Ett strukturförslag som diskuterades var att börja med de yngre barnen och sedan låta stödet följa med upp i åldrarna. Det önskades också erfarenhetsutbyte med andra kommuner angående exempelvis framgångsfaktorer. Växa i Värmland diskuterades som något att hålla sig i under föräldramöten i förskolan, och under mötet uttryckes även att det vore önskvärt med VIV-utbildad samtalsledare på Familjecentralen.

Hammarö

Universell nivå: VIV
Selektiv nivå: iKomet, BRA-samtal
Indikerad nivå: iKomet, PYC, FFT, Trappan, RePulse, Tejping

På universell nivå i Hammarö kommun användes Växa i Värmland. Det hade använts i mindre än ett år och erbjöds på familjecentralen till föräldrar och viktiga vuxna till barn mellan 6—12 år och 16—20 år. Hammarö hade 1—10 utbildade samtalsledare och hade erbjudit 1—10 tematräffar. Information och inbjudan skedde via affischer i väntrum, tips när medarbetare träffade föräldrar i andra sammanhang och information via skolans digitala plattform. 18 individer deltog under 2024.

iKomet användes av Hammarö på selektiv och indikerad nivå, främst genom familjecentralens föräldraskapsstöd. Stödet hade använts mellan 3—5 år, en gruppledare fanns inom öppna förskolan och en inom IFO. iKomet var tänkt att vara en ersättning på individuell nivå och för

föräldrapar, i stället för att gå i grupp. Vanligtvis var cirka 2—7 iKomet-ärenden i gång. Rekrytering av deltagare skedde via öppen inbjudan genom familjebehandlare och familjecentral.

På indikerad nivå användes även PYC och FFT. PYC hade använts i mindre än ett år och erbjöds inom socialtjänstens öppenvård. Hammarö hade 1—5 utbildade gruppledare, 1—5 individer/familjer har erbjudits och 1—5 har deltagit. Barnens ålder var mellan 0—10 år. Rekryteringen skedde genom biståndsbedömda insatser via handläggare på socialtjänsten. FFT hade använts mellan 1—3 år inom socialtjänstens öppenvård. Kommunen hade 11–5 utbildade gruppledare och 6—10 individer/familjer erbjöds och deltog vid stödet. Ålder på barnen var mellan 0–16 år. Rekrytering av deltagare skedde genom biståndsbedömda insatser via handläggare på socialtjänsten.

Övriga stöd som användes var Trappan, RePulse, Tejping och BRA-samtal på indikerad nivå inom socialtjänstens öppenvård. BRA-samtal användes även på selektiv nivå på familjecentralen.

Hammarö rapporterade att de har en samordnare inom föräldraskapsstöd på 31—40% av en tjänst. Samordningen rapporterades ske med utgångspunkt i MFoF:s checklista. Samordnaren leder de grupper som arbetar med föräldraskapsstöd och håller workshops för dessa verksamheter.

Dialogmöte

Under dialogmöte med Hammarö kommun framkom det att de vill utbilda sig inom FÖS och utbilda fler inom VIV för att minska arbetsbelastningen. En idé som finns är att ta fram ett anhörigpaket med både anhörigstöd och föräldraskapsstöd. Hammarö kommun ser det som positivt att erbjuda FFT då det har en systemteoretisk utgångspunkt och planerar att använda det på flera preventionsnivåer.

Hammarö kommun lyfte önskemålet att den regionala funktionen bidrar med omvärldsspaningar kring föräldraskapsstöd gällande bland annat evidens. Den regionala funktionen önskas även samordna gemensamma utbildningar och erfarenhetsbyte gällande exempelvis nya socialtjänstlagen och goda exempel.

Karlstad

Universell nivå: VIV, ABC 3—12 år
Selektiv nivå: Attention, Öppet familjestöd
Indikerad nivå: Marte Meo, ICDP, PYC, Project Support, FFT, Circle of security, Aktivt föräldraskap, Beardslees familjeintervention, RePulse, Efter barnsamtalet, Tryggare barn, Hela barn, SFI för föräldralediga

Karlstad kommun använde Växa i Värmland och ABC 3—12 år på

universell nivå. VIV hade använts i 1—3 år och erbjöds inom fritid med fritidsledare på parklekar, inom föreningsliv genom Tillsammans i Karlstad och Hyresgästföreningen, och på en grundskola. Det fanns 1—10 utbildade samtalsledare, och 1—10 tematräffar hade erbjudits. 87 individer deltog under 2024.

ABC 3—12 år erbjöds via familjecentralen, föräldrastödsteam och öppna förskolan. Det hade använts i mindre än 1 år och kommunen hade 6—10 utbildade gruppledare. 6—10 grupper hade erbjudits och 21–30 individer hade deltagit. Information och inbjudan hade skett via familjecentralernas och öppna förskolornas Instagram, information på tv i familjecentralernas lokaler, rekommendationer från medarbetare, kommunens hemsida och grundskolans kommunikationssystem.

På indikerad nivå använde Karlstads kommun Marte Meo, ICDP, PYC, Project Support och FFT. Marte Meo hade använts i mer än 5 år och erbjöds på socialtjänstens behandlingsenhet för barn och familjer, Familjehuset. De hade 6—10 utbildade gruppledare och stödet erbjöds främst till familjer med barn 0—10 år, men även äldre i enskilda fall utifrån bedömningar. Rekryteringen skedde genom biståndsbedömda insatser.

ICDP användes som biståndsbedömd insats inom familjebehandlingen på Familjehuset och hade använts i 1—3 år, det riktade sig till föräldrar och viktiga vuxna till barn 0—18 år. Detsamma gällde för PYC som hade 1—6 utbildade gruppledare. Project Support hade använts i 3—5 år och hade 6—10 utbildade gruppledare. Rekryteringen skedde genom biståndsbedömda insatser och gällde när barnen är mellan 0—18 år. Samma rekrytering och åldersspann gällde för FFT, som hade använts i 1—3 år och hade 6—10 utbildade gruppledare. FFT erbjöds via Familjehuset, HVB-hem och nätverksenheten som alla var en del av Familjeavdelningens verksamhet.

Övriga stöd som användes på selektiv nivå var Attentions program för ökad skolnärvaro och ett öppet familjestöd i skolans regi som är ett upparbetat program på en grundskola, i samarbete mellan skola, fritid och socialtjänst, där man möter barn och föräldrar tillsammans för dialog. Det öppna familjestödet var en förlängning, eller fortsättning av, skolnärvaroprojektet.

På indikerad nivå erbjöds en rad övriga stöd. Circle of security, Aktivt föräldraskap och Beardslees familjeintervention användes måttligt till regelbundet på Familjehuset. RePulse föräldrastöd hade testats av fältare. Efter barnsamtalet är ett stöd till föräldrar som anmält oro för barnet, det användes på Familjeavdelningens mottagningsenhet. Tryggare barn är för föräldrar till barn 3—12 år där det inkommit orosanmälan om kränkning eller våld mot barn. Hela barn är en

barnfokuserad samtalsserie med fem strukturerade samtal för föräldrar i konflikt. Familjerätten var utbildade och använde sig av detta i det dagliga arbetet. SFI för föräldralediga skedde på öppna förskolan. Det är ett infört arbetssätt för att föräldralediga ska kunna fortsätta, eller påbörja, SFI. Det fyller en viktig funktion utifrån relationsskapande och nätverkande för föräldrar och barn.

Karlstad kommun rapporterade att de har en samordnare för föräldraskapsstöd på 91–100%. Samordnarens uppdrag är att kartlägga kommunens stöd på alla nivåer, ta fram förslag på utformning av ett universellt stöd 0—18 år, eventuellt ta fram förslag på andra nivåer, och skapa en informationsplattform till föräldrar.

Dialogmöte

Karlstad kommun önskade ett universellt föräldraskapsstöd för hela kommunen och för åldrarna 0—17 år. De uttryckte att det i dagsläget finns ett glapp utan föräldraskapsstöd i de områden som inte har familjecentral, och för de med barn över 6 år. Ju äldre barnen blir desto mer indikerat blir stödet. Vidare önskades en kunskapsbank då det i dagsläget är svårt att hitta information kring föräldraskapsstöd.

Kil

Universell nivå: VIV, ICDP
Selektiv nivå: ICDP
Indikerad nivå: ICDP

Kils kommun använde sig av Växa i Värmland på universell nivå och ICDP på samtliga nivåer. VIV hade använts i mindre än ett år och erbjöds inom socialtjänstens förebyggande arbete på IFO. Kommunen hade 1—10 utbildade samtalsledare, hade erbjudit 1—10 tematräffar och 12 individer hade deltagit. Det erbjöds till föräldrar och viktiga vuxna till barn mellan 0—5 år och 13—15 år. Information och inbjudan skedde via skolans och förskolans kanaler, andra arbetsgrupper på IFO, familjecentralen och på sociala medier.

ICDP hade använts i mer än fem år och erbjöds via Förebyggargruppen samt behovsprövande insatser hos öppenvården, på ungdomsgården, på biblioteket, inom skolan, inom förskolan och på SFI. Kil hade 6—10 utbildade gruppledare, hade erbjudit 11—15 grupper och hade haft 61—70 deltagare under 2023-september 2024. Det erbjöds till föräldrar och viktiga vuxna till barn 0–17 år och när det gällde skolfrånvaro erbjöds det till 6—18 år. Information och inbjudan skedde via förskola, skola, övriga arbetsgrupper på IFO, sociala medier och familjecentralen.

Kils kommun rapporterade att de har en samordnare för föräldraskapsstöd i tjänst utan uttalad procentsats. Uppdraget ingår i ordinarie tjänst för föräldrarådgivare och innebär en samordnande roll i

arbetet kring föräldraskapsstöd.

Dialogmöte

På dialogmöte i Kils kommun framkom det att det önskas mer stödmaterial kring psykisk ohälsa och hur man stöttar barn i det. Av regional samverkan önskas samsyn kring organisatoriska frågor som exempelvis ersättning vid arbete över kommungränserna. Det ansågs önskvärt med en kartläggning över var det finns personal som vill och kan dela med sig av sin kompetens. Kil lyfte även vikten av en god samverkan mellan den regionala funktionen, Länsstyrelsen, Socialchefsnätverket och Värmland läns vårdförbund. Kils kommun ser även gärna en utbildning inom FFT.

En enkät riktad till föräldrar och viktiga vuxna vore användbart för att kartlägga behov. För att underlätta lättillgängligt föräldraskapsstöd önskas poddar och informationsfilmer. Vid ett eventuellt gemensamt nätverk för föräldraskapsstöd önskas tydliga syften och begränsade tider. Att dela goda exempel lyfts som värdefullt. En regional kommunikationsinsats gällande föräldraskapsstöd diskuterades som ett alternativ för att nå ut och få fler deltagare.

Kristinehamn

Universell nivå: VIV, ICDP
Selektiv nivå: VIV, ICDP
Indikerad nivå: ICDP, PYC, Project Support, FFT

Kristinehamns kommun använde sig av ICDP på samtliga preventionsnivåer. Det hade använts i mer än fem år, inom socialtjänst och samtliga rektorsområden inom skola och förskola. Kommunen hade 31+ utbildade gruppledare och hade ständigt återkommande utbildningar på nivå 1 för pedagoger och lärare som undervisade barn i åldrarna 1—19. Föräldragrupper startades vid behov och kunde till exempel ha inriktning på skolfrånvaro. Mellan 2023 och september 2024 hade 26–30 grupper erbjudits och över 101 individer deltagit. De informerade om ICDP via inspelade filmer som visas för lärare på PKU-dagar dagar [planering och kompetensutveckling för pedagoger], ICDP-tema på elevhälsokonferenser och muntlig information vid exempelvis elevhälsomöten.

Växa i Värmland användes på universell och selektiv nivå inom skola, förskolan och familjecentralen. På skolan och förskolan var de i implementeringsfasen för att använda stödet på föräldramöten. På familjecentralen och inom skolan erbjöds stödet till riktade grupper. VIV hade använts i 1—3 år, de hade 1—10 utbildade samtalsledare och hade erbjudit 1—10 tematräffar. 23 individer deltog under 2024. Stödet erbjöds till föräldrar och viktiga vuxna till barn mellan 0—20 år gamla. De

informerade och bjöds in via mejlutskick och läroplattform. De hade även informerat i en artikel i lokalpressen.

På indikerad nivå som beviljade insatser på socialtjänsten användes PYC, Project Support och FFT. PYC hade använts i 1—3 år, de hade 1—5 utbildade gruppledare. 1—5 individer/familjer hade erbjudits stödet, och 1—5 hade deltagit. PYC erbjöds till föräldrar och viktiga vuxna till barn mellan 0—6 år. Project Support hade använts mellan 3—5 år, och kommunen hade 1—5 utbildade gruppledare. 1—5 individer/familjer hade erbjudits och 1—5 hade deltagit. Stödet erbjöds till föräldrar och viktiga vuxna till barn mellan 0—8 år. FFT hade använts i Kristinehamn i 1—3 år, och de hade 1—5 utbildade gruppledare. 1—5 individer/familjer hade erbjudits och 1—5 hade deltagit. Stödet erbjöds till föräldrar och viktiga vuxna till barn som är 12 år och äldre. Inom samtliga stöd på indikerad nivå rekryterades deltagare genom biståndsbedömda insatser.

Dialogmöte

Kristinehamns kommun önskade kunna erbjuda fler, och mer strukturerade, stöd och insatser. De önskade kompetensutveckling för personal och diskuterade vikten av att personal ska få arbeta med det de utbildar sig inom. Arbetet bör ej bli för personbundet för att kunna vara hållbart. De lyfte också skolans viktiga roll i arbetet med föräldraskapsstöd och att det vore intressant att veta mer om skolans roll och ansvar för föräldraskapsstöd i de andra kommunerna.

Munkfors

Universell nivå: VIV, ABC 3—12, Komet 3—11, iKomet, Trygghet ur stöd, Hälsofrämjande föräldraskap
Selektiv nivå: iKomet
Indikerad nivå: FFT

Munkfors kommun använde Växa i Värmland, ABC 2—13 och Komet 3—11 på universell nivå. Alla tre erbjöds via socialtjänstens öppenvård. VIV hade använts i mindre än ett år och de hade 1—10 utbildade samtalsledare. Inom ramen för enkäten hade Munkfors ännu inte haft en tematräff. Information om inplanerad träff gick ut via skolplattform och muntlig information till föräldrar som själva tagit kontakt och önskat en gruppträff.

ABC 3—12 hade använts i 1—3 år och kommunen hade 1—5 utbildade gruppledare. 1—5 grupper hade erbjudits och 1—10 individer hade deltagit. Information och inbjudan skedde via skolplattform, broschyrer som delats ut via BVC och förskolan, kommunens hemsida, sociala medier och planscher. Komet 3—11 hade använts i mindre än ett år och Munkfors hade 1—5 utbildade gruppledare. 1—5 grupper hade erbjudits FFT och 1—10 individer hade deltagit. Rekrytering hade skett via öppen

inbjudan.

På indikerad nivå använde Munkfors kommun FFT genom socialtjänstens öppenvård. Det hade använts i 1—3 år och de hade 1—5 utbildade gruppledare. 11—15 individer/familjer hade erbjudits och 11—15 hade deltagit. Deltagarna hade rekryterats via biståndsbedömda insatser och var föräldrar och viktiga vuxna till barn mellan 10—17 år.

Övriga stöd som användes var iKomet, en gång med öppen ingång på universell nivå och på selektiv nivå genom beviljade insatser från socialtjänsten. På universell nivå användes även Trygghet ur stöd och Hälsofrämjande föräldraskap. Trygghet ur stöd användes via öppen ingång som föräldragrupp och hade erbjudits vid ett tillfälle med tre deltagare. Hälsofrämjande föräldraskap hade också erbjudits en gång, och hade två deltagare. Information gick ut på hemsida och sociala medier.

Dialogmöte

I möte med Munkfors kommun framkom det att den första biten av ett önskvärt läge är god samverkan inom kommunen. Vidare finns ett generellt önskemål att samverka med grannkommuner. De vill skapa välfungerande strukturer för ett långvarigt arbete, samt sätt att nå deltagare. Ett nyhetsbrev från regional samverkan med bland annat goda exempel från kommunerna vore bra.

Storfors

Universell nivå: VIV
Indikerad nivå: FFT

Storfors kommun använde Växa i Värmland på universell nivå. Stödet hade använts i mindre än ett år och erbjudits via familjebehandlare, grundskola, förskolan och Integration. De hade 11–10 samtalsledare och hade erbjudit 1—10 tematräffar. 9 individer hade deltog på tematräff under 2024.

På indikerad nivå använde Storfors kommun FFT genom familjebehandlare i socialtjänsten. Det hade använts i 1—3 år och de hade 1—5 utbildade gruppledare. 6—10 individer/familjer hade erbjudits stödet och 6—10 hade deltagit. Stödet hade erbjudits till föräldrar och viktiga vuxna till barn mellan 12—17 år gamla. Rekrytering hade skett genom riktad inbjudan genom socialtjänst vid orosanmälan och biståndsbedömda insatser.

Dialogmöte

Storfors kommun uppgav att de var i behov av stöd på selektiv nivå, exempelvis Komet. Det ansågs önskvärt med samordning i länet och samarbete med grannkommuner. Önskemål fanns om att erbjuda fler

stöd men det saknas personal. Storfors ville se vad andra kommuner använder och ser behov av att upprätthålla kompetenser och ingå i nätverk. De ville även arbeta mer med Växa i Värmland.

Sunne

Selektiv nivå: Komet 3—11, FFT
Indikerad nivå: FFT, Stegenverksamhet, Trappansamtal

Sunne kommun använde sig av FFT på selektiv och indikerad nivå genom familjecentral, socialtjänst och högstadieskola. Det hade använts i 3—5 år och de hade 1—5 utbildade gruppledare. Under 2023 till och med september 2024 hade över 31 individer/familjer erbjudits och 21—25 deltagit. Stödet erbjöds till föräldrar och viktiga vuxna till barn i lågstadieålder upp till 18 år. Rekryteringen skedde via öppen inbjudan, riktad inbjudan genom socialtjänst vid orosanmälan och via biståndsbedömda insatser.

Komet 3—11 på användes på selektiv nivå på familjecentral i samarbete med Munkfors kommun och hade använts i mindre än ett år. Munkfors kommun hade 1—5 gruppledare och hade erbjudit 1—5 grupper i Sunne med 1—10 deltagare. Rekryteringen hade skett via öppen inbjudan och riktad inbjudan genom socialtjänst vid orosanmälan.

Dialogmöte

Sunne kommun arbetade med FFT och Socionom i skolan på högstadiet och önskade införa programmet på resterande skolor och förskolor i kommunen. De uppgav även ett behov av riktat stöd mot vissa riskgrupper, exempelvis kopplat till kriminalitet, samt nätverk för föräldrar med liknande problem. En kunskapsbank ansågs önskvärt med exempelvis färdiga koncept med diskussioner, inspelade föreläsningar, workshops och liknande. Sunne kommun såg även samarbete över kommungränserna som önskvärt.

Säffle

Universell nivå: FÖS, Komet 12—18, ABC 0—2, ABC 3—12
Selektiv nivå: FÖS, Komet 12—18, ABC 3—12, Strategi, Craft
Indikerad nivå: FÖS, Komet 12—18, Strategi, Craft

Säffle kommun använde Föräldraskap i Sverige på samtliga nivåer. Det hade använts i 3—5 år och erbjöds på familjecentral, öppna förskolan, inom SFI och AME. Säffle hade 6—10 utbildade gruppledare och hade under 2023 till och med september 2024 erbjudit 1—5 grupper där 31—40 hade deltagit. Det riktade sig till föräldrar och viktiga vuxna till barn 0—18 år. Information och inbjudan skedde genom samverkan mellan verksamheter, sociala medier, skolplattform, grundskolans utskick till vårdnadshavare och vid individuella kontakter med familjer.

Även Komet 12—18 användes på samtliga nivåer och erbjöds via socialtjänstens familjebehandling. Det hade använts i mindre än ett år och Säffle hade 1—5 utbildade gruppledare. 1—5 grupper hade erbjudits och 1—10 hade deltagit. Rekrytering skedde via öppen inbjudan, riktad inbjuda genom socialtjänst vid orosanmälan, vid interna kontakter, sociala medier och via skolan.

ABC 0—2 användes på universell nivå genom familjecentralen. Det hade använts i 1—3 år och kommunen hade 1—5 utbildade samtalsledare. Under 2023 till och med september 2024 hade 1—5 tematräffar erbjudits och 31—40 individer hade deltagit. ABC 3—12 användes på universell och selektiv nivå genom familjecentralen och hade använts i 1—3 år. De hade 1—5 utbildade samtalsledare, hade erbjudit 1—5 tematräffar och hade haft 41—50 deltagare. För både ABC 0—2 och ABC 3—12 hade information och inbjudan skett genom samverkan mellan verksamheter, sociala medier, skolplattform, grundskolans utskick till vårdnadshavare och vid individuella kontakter med familjer.

Övriga stöd som användes på selektiv och indikerad nivå är Strategi och Craft.

Dialogmöte
Säffle kommun önskade en kartläggning av det föräldraskapsstöd som erbjuds och hur förutsättningarna ser ut, både inom kommunen och länet. De såg behov av föräldraskapsstöd till föräldrar med tonårsbarn. Önskemål om att etablera Växa i Värmland på redan befintliga arenor, som exempelvis SFI, framkom. Ett tvärprofessionellt arbete med många utbildade samtalsledare skulle bidra till ett starkt och hållbart föräldraskapsstöd. Då Säffle är geografiskt nära Åmåls kommun önskades ett länsöverskridande samarbete och samarbete med resterande grannkommuner kring föräldraskapsstöd. Det ansågs underlätta om det fanns någon form av meny som professionella kan visa upp för individer i behov av stöd. Även nätverk, med träffar med utbyte, tips och vidareutbildningar vore önskvärt. För bättre förutsättningar i kommunen vore det önskvärt med ett förebyggarteam. Under mötet lyftes även att de inom socialtjänsten utövar föräldrastöd utanför ramen för specifika metoder.

Torsby

Universell nivå: VIV, FÖS
Selektiv nivå: Komet 3—11, Marte Meo, FFT
Indikerad nivå: Komet 3—11, Marte Meo, FFT, Repulse

På universell nivå använde Torsby kommun Växa i Värmland och Föräldraskap i Sverige. Växa i Värmland hade använts i mellan 3—5 år och erbjöds på familjecentralen, inom öppenvården, inom SFI, i förskolan och

i skolan från årskurs 1 till gymnasiet. Torsby hade över 60 utbildade samtalsledare, 5 samtalsledarutbildare och hade erbjudit 54 tematräffar. 598 föräldrar och viktiga vuxna deltog under 2024. Information och inbjudan skedde via sociala medier, skolplattform, anslag och vid direktkontakt med föräldrar.

Föräldraskap i Sverige hade använts i 3—5 år och erbjöds genom familjecentralen. Torsby hade 1—5 utbildade gruppledare och hade erbjudit 1—5 grupper. 11—20 föräldrar och viktiga vuxna till barn mellan 0—18 år hade deltagit under 2023-september 2024. Information och inbjudan skedde via sociala medier, annonsering och SFI.

På selektiv och indikerad nivå användes Komet 3—11, Marte Meo och FFT. Samtliga hade använts i mer än fem år och hade 1—5 utbildade gruppledare. Inom Komet 3—11 hade 1—5 grupper erbjudits och 11—30 individer deltagit genom familjecentralen. Rekryteringen hade skett via öppen inbjudan, riktad inbjudan utifrån föräldrastödssamtal och i samarbete med BVC, BHT och socialtjänst.

Marte Meo erbjöds också via familjecentralen och hade 1—5 utbildade gruppledare. 11—15 grupper hade erbjudits och 6—10 individer hade deltagit. Stödet erbjöds till föräldrar och viktiga vuxna till barn 0—6 år och rekrytering skedde via biståndsbedömda insatser, familjeförskolan och egen ansökan om föräldrastöd på familjecentralen.

FFT erbjöds inom socialtjänstens öppenvård och Torsby hade 1—5 utbildade gruppledare. 21—15 individer/familjer hade erbjudits och 6—10 hade deltagit. Stödet hade erbjudits till föräldrar och viktiga vuxna till barn mellan 9—16 år och rekryteringen hade skett via öppen inbjudan, riktad inbjudan genom socialtjänst via orosanmälan och biståndsbedömda insatser.

I övrigt användes Repulse på indikerad nivå som biståndsbedömd insats till föräldrar, ungdomar och barn.

Dialogmöte

I möte med Torsby kommun framkom det att ett önskvärt läge är att fylla hela tidslinjen, att stöden hakar i varandra och erbjuds i alla åldrar. Steg i den riktningen är att utbilda inom tonårskomet. Män efterfrågas som samtalsledare generellt då de ser en brist på manliga förebilder. För att nå män diskuteras föreningslivet. Från regionalt stöd önskas tydlig information gällande förslag på metoder att satsa på och även utbildningar inom dessa framöver.

Årjäng

Universell nivå: VIV
Selektiv nivå: VIV, FÖS

Årjängs kommun använde Växa i Värmland på universell och selektiv nivå. Det hade använts i 1—3 år och erbjöds genom att socialtjänsten besöker skola och förskola. Årjäng hade 1—10 utbildade samtalsledare och hade erbjudit 21—30 tematräffar. 67 föräldrar och viktiga vuxna till barn mellan 0—12 år hade deltagit under 2024. Deltagarna informerades och bjöds in via förskola, skola och socialtjänst.

På selektiv nivå användes även Föräldraskap i Sverige. Det hade använts i 3—5 år och erbjöds via familjecentral och öppna förskolan. Årjäng hade 1—5 utbildade samtalsledare, hade erbjudit 1—5 grupper och hade haft 1—10 deltagare under 2023-september 2024. Det erbjöds till föräldrar och viktiga vuxna till barn 0—5 år som informerades och bjöds in via familjecentralen.

Andra behandlande insatser som berörde föräldraskapsstöd var KIBB och Erasor behandlingsmetod.

Dialogmöte

Årjäng kommun uttryckte vid dialogmötet ett behov av ytterligare stöd på indikerad nivå. Det diskuterades hur behandlarna ska räcka till i liten kommun. De önskade också fler utbildade inom Växa i Värmland samt en samordning i länet där olika kommuner har ansvar för olika metoder och kan dela med sig mellan varandra. En plattform önskades där kommunernas stöd kan listas, material kan förvaras och som kan innehålla en kalender över stöd som erbjuds. En annan typ av stöd till föräldrar som lyftes som väldigt lyckat var Föräldrasvenska på Familjecentralen.

Sammanfattning dialogmöten

Det vanligaste önskemålet som lyftes i dialogmöten med kommunerna var någon form av samverkan och samordning över kommungränserna. Bland annat genom erfarenhetsutbyte gällande framgångsfaktorer och goda exempel, samt utbyte av resurser som exempelvis samtalsledare. Några kommuner lyfte även önskemål om att ha någon form av nätverk, med tydligt syfte och begränsad tidsåtgång. Vissa kommuner lyfte möjligheten att använda befintliga nätverk, då det redan finns ett stort antal aktiva nätverk i länet. I stället för nätverk gavs även förslag på att ha regelbundna nyhetsbrev eller informationsutskick med omvärldsspaningar och erfarenhetsutbyte. Som komplement till detta föreslogs även en konferens. Vidare gavs förslag på att ta fram en plattform för föräldraskapsstöd, en kunskapsbank, en chattgrupp och

förinspelad information som exempelvis en podcast.

Flera kommuner såg gärna att de eller länet gemensamt blir självförsörjande inom vissa metoder och insatser, det vill säga att det finns utbildare att tillgå i kommunen eller länet. Exempel på detta är Växa i Värmland och Komet. Det önskades samordnade utbildningar inom Komet, ABC och FFT. Även Marte Meo lyftes som en bra grundkompetens för kommunerna. Det fanns en efterfrågan av ett stöd som kan ges parallellt till barn och föräldrar, ett anhörigpaket som innehåller föräldraskapsstöd och mer stödmaterial gällande hur föräldrar och viktiga vuxna stöttar barn med psykisk ohälsa.

Önskemål som lyftes gällande den regionala funktionen var bland annat en enkät till föräldrar och viktiga vuxna, med exempelvis frågor kring varför man tackar nej till stöd. Även utvärderingar av program och insatser för att säkerställa kvalitetssäkring och kartläggning över var det finns personal som kan och vill dela sin kompetens föreslogs. Fler önskemål från den regionala funktionen var: en gemensam utbildningsgrund och metodhandledning, samsyn kring organisatoriska frågor i länet, god samverkan mellan de olika regionala aktörerna och en länsövergripande kommunikationsinsats gällande föräldraskapsstöd för att nå ut till fler.

Förslag

Målsättningen för föräldraskapsstöd är att ”alla föräldrar ska erbjudas föräldraskapsstöd under barnets hela uppväxt” (MFoF, 2023). I MFoF:s (2023) rapport lyfts det att kommuner och regioner behöver systematisera sitt arbete med föräldraskapsstöd för att stödet ska bli hållbarbart över tid, jämlikt fördelat och jämställt mellan föräldrarna. Utifrån målsättningen att alla föräldrar ska erbjudas stöd under barnets hela uppväxt samt att fler erbjuds stöd i den omfattning de är i behov av föreslår Länsstyrelsen Värmland nedan vilka föräldrastödsprogram och insatser som kan prioriteras. Förslagen utgår ifrån att stöd ska erbjudas på alla preventionsnivåer samt under hela uppväxten.

Förslag universell nivå

På universell nivå föreslår Länsstyrelsen Värmland fyra olika insatser och program att fokusera på vid etablering och implementering.

FÖRSLAG UNIVERSELL NIVÅ

VÄXA I VÄRMLAND

Växa i Värmland användes vid enkätinsamlingen av elva kommuner. Tematräffar för föräldrar och viktiga vuxna 0–20 år. Träffarna är fristående och kan erbjudas på flera olika arenor av olika professioner och ideella, det skapar möjlighet för fler av nås av stöd under hela barnets uppväxt och kan utgöra en bas i det föräldraskapsstöd som erbjuds i Värmland.

ABC

ABC användes under enkätinsamlingen av tre kommuner i länet. Programmet består av fyra träffar och ger möjlighet till fördjupat stöd på universell nivå.

FÖRÄLDRASKAP I SVERIGE

Föräldraskap i Sverige är samhällsorienterande föräldrastödsprogram bestående av fem träffar och riktar sig till utrikesfödda föräldrar 0–18 år. FÖS användes vid enkätinsamlingen av sex kommuner i länet.

INTERNATIONAL CHILDREN DEVELOPMENT PROGAMME

ICDP användes vid enkätinsamlingen av fem kommuner i länet. Programmet består av 5—8 träffar per omgång. Det är ett förebyggande program som riktar sig till omsorgspersoner och föräldrar till barn i åldern 0—17 år. ICDP är framtaget för universell och selektiv nivå.

För program och insatser på universell nivå finns inga nationella rekommendationer, nedan följer exempel på utvärderingar av de förslagna universella stöden. En intern utvärdering av Växa i Värmland pågår på Länsstyrelsen Värmland, resultaten är under skrivandet av denna rapport positiva. Under 2024 publicerades även en masteruppsats som visade att föräldrar, viktiga vuxna och samtalsledare uppskattade materialet (Wester, 2024). ABC har utvärderats både internationellt och nationellt och är listat som ett av de föräldraskapsstöd som prövats i svensk forskning med positiva resultat enligt RISE (Johansson, 2021). Föräldraskap i Sverige har utvärderats av forskare på Centrum för Epidemiologi och Samhällsmedicin i Stockholm med ett positivt resultat (Blom, Edenius & Lindberg, 2021). ICDP används inte enbart som föräldraskapsstöd och det finns utvärderingar för olika användningssätt, både internationella och nationella. Bland annat visar en norsk studie positiva resultat gällande ICDP som universellt föräldraskapsstöd (Brekke et al., 2021).

Förslag selektiv nivå

På selektiv nivå föreslår Länsstyrelsen Värmland ett program att fokusera på vid etablering och implementering.

FÖRSLAG SELEKTIV NIVÅ

KOMET

Komet är ett manualbaserat program med syfte att stödja föräldrar som upplever att de ofta hamnar i konflikt med sitt barn. Komet användes i någon form av sju kommuner i länet vid enkätinsamlingen. Utbildade gruppledare finns i fler kommuner än de som angett att de använder programmet.

Komet ingår i Socialstyrelsens rekommendationer för föräldraskapsstödsprogram som bör användas och som kan motverka fortsatt normbrytande beteende (Socialstyrelsen, 2022a).

Förslag indikerad nivå

På indikerad nivå föreslår Länsstyrelsen Värmland en insats att fokusera på vid etablering och implementering.

FÖRSLAG INDIKERAD NIVÅ

FUNKTIONELL FAMILJETERAPI

FFT användes vid enkätinsamlingen av tio av länets kommuner. Det är en insats där terapeuten arbetar med hela familjen och omfattningen är oftast åtta till tolv terapitimmar.

FFT ingår i Socialstyrelsens rekommendationer för föräldraskapsstödsprogram respektive familjebehandling som bör användas (Socialstyrelsen, 2019).

Förslag målgruppsanpassat stöd

Målgruppsanpassat stöd utifrån specifika behov eller problem hos familjer är svårt att upprätthålla i alla länets 16 kommuner. Länsstyrelsen Värmland föreslår därför att möjligheten att koncentrera visst stöd till någon eller några kommuner behöver utredas vidare. Exempel från kommuner som hjälps åt över kommungränserna i öppna såväl som biståndsbedömda insatser finns i länet och kan användas som utgångspunkt i utredningen. Avtalssamverkan finns mellan Årjäng och Eda kommun där de hjälps åt med insatser utan att bekosta varandra för dessa. Samarbete mellan kommunerna skulle öka den likvärdiga tillgången på stöd i länet samt påverka arbetsmiljön positiv för familjebehandlarna då de får möjlighet att specialisera sig och upprätthålla kompetens. Här ges förslag på några insatser där koncentration kan övervägas:

FÖRSLAG MÅLGRUPPSANPASSAT STÖD

PROJECT SUPPORT

Project Support riktar sig till våldsutsatta föräldrar med barn som upplevt våld i familjen och har beteendeproblem. Project Support används i tre kommuner i länet.

PARENTING YOUNG CHILDREN

PYC riktar sig till föräldrar med intellektuell funktionsnedsättning eller andra kognitiva svårigheter som har barn 0—6 år, men kan också anpassas till föräldrar med äldre barn. PYC används av sex av länets kommuner.

I en utvärdering av SBU (2018) konstateras det att Project Support kan minska våld av barn och leda till att barnens utagerande beteenden minskar. En svensk studie visar bland annat att PYC utvecklar föräldrars omvårdnad om och interaktion med barnet (Starke, et al., 2013).

Förslag organisation

För att skapa en stödjande och hållbar organisation för föräldraskapsstöd i Värmland föreslår Länsstyrelsen att en regional funktion med strategiskt och operativt ansvar arbetar vidare med följande förslag:

FÖRSLAG ORGANISATION

Skapa strukturer och organisation som förenklar intern samverkan inom kommuner samt extern samverkan mellan kommuner och andra aktörer.

- Nätverk eller årlig konferens för kunskapshöjning och erfarenhetsutbyte samt möjlighet för gruppledare i specifika program att mötas för utbyte och handledning.
- Ta fram och genomföra en utbildningsplan för de föreslagna programmen och insatserna. Inkludera i utbildningsplanen de utbildare och instruktörer som finns i länet samt eventuellt behov av fler.
- Implementera en skattningsmodell för att se till att rätt person får rätt insats på rätt preventionsnivå.
- Utreda möjligheten till koncentrering av vissa målgruppsanpassade stödinsatser, se förslag ovan.

Det finns redan idag många goda exempel på samverkan inom och mellan kommuner i Värmland. I Eda kommun finns exempel på hur personal från SFI, arbetsmarknadsenheten och familjecentralen gemensamt genomför programmet Föräldraskap i Sverige. Inom Växa i Värmland finns ca 120 utbildade samtalsledare från en rad olika professioner bland annat pedagoger i skola och förskola, elevhälsopersonal, familjebehandlare och fritidsledare. Samtalsledarna utrycker att samverkan vid genomförande av träffar ger mervärden för såväl dem själva i sina yrkesroller som för målgruppen, bland annat genom att möta medborgare på andra arenor samt att öka förtroendet för socialtjänsten. Sunne kommun och Munkfors kommun har samarbetat kring träffar där Sunne kommun har erbjudit lokal och Munkfors kommun stått för utbildade gruppledare. Årjängs kommun och Eda kommun har skrivit avtal om att hjälpas åt med insatser över kommungränserna utan att bekosta varandra för dessa och Hammarö kommun har tagit fram ett skattningsverktyg för att säkerställa att rätt person erbjuds rätt stöd på rätt preventionsnivå. Region Värmland utvecklar under 2025 föräldrautbildningen och det tillsammans med att det finns 16 familjecentraler i 15 kommuner ger en bra utgångspunkt för det gemensamma arbetet i länet. Sammantaget finns många goda initiativ i Värmland för att erbjuda föräldrar och viktiga vuxna stöd i sitt föräldraskap. Genom att dra nytta av dessa i hela länet och arbeta

tillsammans kan vi erbjuda fler insatser på rätt preventionsnivå.

Sammanfattande slutsats

Kartläggningens resultat visar att Värmlands kommuner och Barn, unga och familjehälsa på Region Värmland erbjuder föräldraskapsstöd till samtliga preventionsnivåer och till åldrarna 0—20 år, men på en begränsad nivå. Resultatet visar att antalet föräldrar och viktiga vuxna som erbjuds och tar del av föräldraskapsstöd är relativt få. En utmaning som lyfts är att nå ut till föräldrar och viktiga vuxna.

Länsstyrelsen Värmland föreslår att fokusera på VIV, ABC, ICDP, FÖS, Komet och FFT vid etablering och implementering av föräldraskapsstöd i länet. Vidare föreslås att skapa en stödjande och hållbar struktur för ett jämlikt föräldraskapsstöd i hela länet genom bland annat samverkan, erfarenhetsutbyte och en utbildningsplan.

Referenser

Blom, L., Edenius, A. & Lindberg, L. (2021). *Slutrapport från uppföljningen av programmet Föräldraskap i Sverige.* https://dvqlxo2m2q99q.cloudfront.net/000_clients/1357882/file/slutrapport-fos-datum-20-december-2021.pdf

Brekke, I., Skjønsberg, E., Smith, R., Røsand, G-M., Holt, T., Aarø, L., Sand Helland, M., Røysamb, E., Grimstad, I., & Aase, H. (2021). *Effektvaluering av International Child Development Programme (ICDP) – En randomisert kontrollert studie.* Evaluering av International Child Development Programme

Johansson, M. (2021). *Risk- och skyddsfaktorer – vad vet vi och vad kan göras med kunskapen? RISE Research Institutes of Sweden.* *http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:ri:diva-59175*

Länsstyrelsen Värmland. (u.å.). *Växa i Värmland.* Hämtad: 2025-01-07 från Växa i Värmland | Länsstyrelsen Värmland

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd [MFoF]. (2023). *Fortsatt stöd i genomförande av nationell strategi för ett stärkt föräldraskapsstöd.* Slutrapport Nationell strategi föräldraskapsstöd_20230228.pdf

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd [MFoF]. (2022a, 15 november). *International Child Development Programme (ICDP).* International Child Development Programme (ICDP) (mfof.se)

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd [MFoF]. (2022b, 25 oktober). *Föräldraskap i Sverige.* Föräldraskap i Sverige (mfof.se)

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd [MFoF]. (2022c, 25 oktober). *ABC 0–2 år.* ABC 0–2 år (mfof.se)

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd [MFoF]. (2022d, 25 oktober). *ABC 0–13 år.* ABC 3–12 år (mfof.se)

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd [MFoF]. (2022e, 25 oktober). *Komet 3–11 år.* Komet 3–11 år (mfof.se)

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd [MFoF]. (2022f, 26 oktober). *Komet 12–18 år.* Komet 12–18 år (mfof.se)

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd [MFoF]. (2022g, 26 oktober). *Parenting Young Children (PYC).* Parenting Young Children (PYC) (mfof.se)

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd [MFoF]. (2022h, 26

oktober). *Marte Meo*. Marte Meo (mfof.se)

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd [MFoF]. (2022h, 30 november). *Project Support*. Project Support (mfof.se)

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd [MFoF]. (2025, 7 mars). *Statsbidrag för förstärkt föräldraskapsstöd även 2025*. Statsbidrag för förstärkt föräldraskapsstöd (mfof.se)

Kolada. (u.å). *Region Värmland - Befolkning*. Hämtad: 2025-03-24 från Jämföraren - Kolada

Starke, M., Wade, C., Feldman, M. A. och Mildon, R. (2015). *Föräldrar med funktionshinder: Erfarenheter av att implementera ett föräldraskapsstödsprogram i Sverige*. Foraldrar-med-funktionshinder.pdf

Statens beredning för medicinsk och social utvärdering [SBU] (2018). *Öppenvårdsinsatser för familjer där barn utsätts för våld och försummelse – En systematisk översikt och utvärdering inklusive ekonomiska och etiska aspekter*. Öppenvårdsinsatser för familjer där barn utsätts för våld och försummelse

Socialstyrelsen. (2019, 22 maj). *FFT (Funktionell Familjeterapi)*. FFT (Funktionell familjeterapi) - Socialstyrelsen

Socialstyrelsen. (2021, 13 september). *Alla Barn i Centrum (ABC) - exempel*. Alla Barn i Centrum (ABC) – exempel - Socialstyrelsen

Socialstyrelsen. (2022a, 21 oktober). *Komet för föräldrar med barn 3–11 år*. Komet för föräldrar med barn 3–11 år - Socialstyrelsen

Socialstyrelsen. (2022b, 21 oktober). *PYC (Parenting Young Children)*. PYC (Parenting Young Children) - Socialstyrelsen

Socialstyrelsen. (2023, 30 september). *Ny socialtjänstlag 2025 – förberedelser och förändring*. Ny socialtjänstlag 2025 – förberedelser och förändringar - Socialstyrelsen

Wester, E. (2024). *”Det är för barnens skull”: En mixad metodstudie baserad på samtalsledares och föräldrars erfarenheter av föräldraskapsstödet Växa i Värmland*. ”Det är för barnens skull” : En mixad metodstudie baserad på samtalsledares och föräldrars erfarenheter av föräldraskapsstödet Växa i Värmland

Yrkesväg. (u.å.). *Mänskliga rättigheter, hälsokunskap och föräldraskapsstöd*. Hämtad 2025-01-07 från: Mänskliga rättigheter, hälsokunskap och föräldraskapsstöd - Yrkesväg

Länsstyrelsen
Värmland

lansstyrelsen.se/varmland

Bilaga 1. Stöd preventionsnivå, ålder, deltagande

Kommun	**Universell**	Deltagare	**Selektiv**	Deltagare	**Indikerad**	Deltagare
Arvika	FÖS 0—18 år Komet 3—11 år	11—20 11—20*	Komet 12—18 år Komet 3—11 år	1—10 11—20*	PYC 3—11 år FFT 11—17 år	6—10 16—20
Eda	VIV 0—5 år, 13—15 år	0	FÖS 0—20 år	21—30		
Filipstad			VIV 0—15 år PYC 0—12 år FFT 8—17 år	6* 1—5* 1—5	VIV 0—15 år PYC 0—12 år	6* 1—5*
Forshaga	ICDP 0—17 år	31—40*	ICDP 0—17 år *Övriga stöd*	31—40*	ICDP 0—17 år PYC 0—6 år *Övriga stöd*	31—40* 1—5
Grums	VIV 0—20 år ICDP 0—16 år	22* 51—60*	VIV 0—20 år ICDP 0—16 år	22* 51—60*	VIV 0—20 år ICDP 0—16 år Project support[1]	22* 51—60* 1—5
Hagfors			FÖS 0—18 år	21—30	FFT 12—18 år	1—5
Hammarö	VIV 6—12 år, 16—20 år	18	*Övriga stöd*		PYC 0—10 år FFT 1—16 år *Övriga stöd*	1—5 1—5
Karlstad	0—20 år ABC 3—12 år	87 21—30	*Övriga stöd*		ICDP 0—18 år PYC 0—18 år Marte Meo 0—10 år Project Support 0—18 år FFT 0—18 år *Övriga stöd*	Ej specificerat

*Antalet deltagare gäller per program/insats, inte per preventionsnivå
[1]Ingen specificerad ålder

Kommun	**Universell**	Deltagare	**Selektiv**	Deltagare	**Indikerad**	Deltagare
Kil	ICDP 0—18 år VIV 0—5 år, 13—15 år	61-70* 12	ICDP 0—18 år	61-70*	ICDP 0—18 år	61-70*
Kristinehamn	ICDP 0—19 år VIV 0—20 år	101+* 23*	ICDP 0—19 år VIV 0—20 år	101+* 23*	ICDP 0—19 år PYC 0—6 år Project Support 0—8 år FFT 12+ år	101+* 1—5 1—5 1—5
Munkfors	VIV[1] ABC 3—12 år Komet 3—11 år *Övriga stöd*	0 1—10 1—10	*Övriga stöd*		FFT 10—17 år	11—15
Storfors	VIV 0—15 år	9			FFT 12—17 år	6—10
Sunne			FFT 6—18 år Komet 3—11 år	21—25* 1—10	FFT 6—18 år *Övriga stöd*	21—25*
Säffle	FÖS 0—18 år Komet 12—18 ABC 3—12 ABC 0—2	31—40* 1—10* 41—50* 31—40	FÖS 0—18 år Komet 12—18 ABC 3—12 *Övriga stöd*	31—40* 1—10* 41—50*	FÖS 0—18 år Komet 12—18 *Övriga stöd*	31—40* 1—10*
Torsby	VIV 0—20 år FÖS 0—18 år	598 11—20	Komet 3—11 år Marte Meo 0—6 år FFT 9—16 år	11—20* 6—10* 6—10*	Komet 3—11 år Marte Meo 0—6 år FFT 9—16 år *Övriga stöd*	11—20* 6—10* 6—10*
Årjäng	VIV 0—12 år	67*	VIV 0—12 år FÖS 0—5 år	67* 1—10		

*Antalet deltagare gäller per program/insats, inte per preventionsnivå
[1]Ingen specificerad ålder